

Reactie op het voornemen van de minister om ANW uit het gemeenschappelijke profiel te halen.

Edith Alkema docent ANW op het Revis Lyceum Doorn.

VWO leerlingen zijn potentiële wetenschappers: VWO betekent immers dat zij zich voorbereiden op een eventuele wetenschappelijke vervolgopleiding. Het is dus heel aardig en logisch dat zij in een eenjarige cursus uitgelegd krijgen wat wetenschap precies is. Hoe herken je wetenschap van niet wetenschap, wat onderzoekt men allemaal en waarom, wat voor invloed heeft dat op de samenleving, zou jij over een paar jaar op die 'rijdende trein' willen springen, zijn een paar onderwerpen waar bij ANW bij stilgestaan wordt. Allerlei algemene vaardigheden als zorgvuldig formuleren en kritisch lezen en samenvatten tot de essentie, komen aan bod. Het is belangrijk dat al onze VWO-leerlingen hier een jaar lang mee bezig kunnen zijn, niet alleen de β -leerlingen. Iedereen is gebaat bij een algemeen kritisch denkvak. In de onderbouw zijn de VWO leerlingen hier nog niet aan toegekomen. Ze zijn te jong om op een hoog abstractie niveau ethische en ken-theoretische vragen te bespreken. Bij het formuleren van een mening zou je niet veel verder komen dan reacties als "nou gewoon, dat vind ik gewoon" en "nee, dat kan niet want dat is zielig". Zelfs in VWO 4 is het vaak een hele klus om leerlingen te focussen op argumenten die er echt toe doen.

Het is dus op zijn minst vreemd dat terwijl wetenschap en techniek een steeds grotere rol gaan spelen in de samenleving, ANW als vak in het gemeenschappelijke deel van het VWO curriculum afgeschaft wordt. Het is goed dat er voor VWO leerlingen extra aandacht voor de kernvakken Nederlands, wiskunde en Engels komt, maar die aandacht kan ook tijdens de ANW-lessen gegeven worden. Ethische discussies vinden in het Nederlands in volzinnen plaats. Vele nieuwe termen passeren de revue, als ethisch, drogreden, hypothese, verifiëren, xenofobie etc. En wiskunde en Engels zijn de twee talen van de wetenschap die bij ANW prima ontwikkeld kunnen worden.

De maatschappij, en in de praktijk zijn dat de scholen, moet er voor zorgen dat meer mensen geïnteresseerd raken in natuurwetenschap. Hoe moeten we dat doen als juist deze eenjarige introductie cursus over wetenschap gaat verdwijnen. ANW scherpt de geest, je leert er nadenken, deduceren, induceren, verifiëren, falsifiëren en niet te vergeten je krijgt de kans om *geïnteresseerd* te raken in en *enthousiast* te worden voor een van de vele wetenschappelijke vervolgopleidingen. En ook als je het niet in die richting gaat zoeken, is het beschaafd en wel zo handig om te weten waar toekomstige collega's mee bezig zijn.

Ik zou de minister dus willen adviseren nog even goed na te denken voor zij dit reclamevak voor de fundamentele natuurwetenschappen en de technische toegepaste wetenschappen afschaft.

Edith Alkema, oktober 2012.